

- aspecte de activitate cu impact potențial asupra sănătății publice;
- măsurile de sănătate publică întreprinse și rezultatele acestora;
- siguranța produselor și serviciilor.

Aceste informații pot fi obținute la Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

Ce obligații au pacienții în domeniul asigurării măsurilor preventive?

- să-și protejeze sănătatea proprie, a familiilor și a copiilor lor;
- să asigure educația pentru sănătate a copiilor, folosind posibilitățile oferite de societate;
- să ducă un mod de viață sănătos;
- să ia parte la promovarea măsurilor de sănătate publică;
- să informeze angajatorul despre orice semn sau simptom de boală pe care l-au depistat în virtutea funcțiilor exercitate și care prezintă risc pentru sănătatea publică.

Cum realizează statul supravegherea sănătății publice ?

- prin supravegherea și evaluarea sănătății populației;
- prin identificarea, evaluarea, managementul și comunicarea riscurilor pentru sănătatea publică;
- prin prognozarea și diminuarea impactului negativ al riscurilor asupra sănătății;
- prin elaborarea și controlul de stat al aplicării actelor legislative și a altor acte normative, a ghidurilor de bune practici și proceduri standard de operare care reglementează determinanții stării de sănătate;
- prin autorizarea de stat a activităților, serviciilor și produselor cu impact asupra sănătății populației;
- prin realizarea intervențiilor de prevenție primară și secundară a bolilor;
- prin promovarea sănătății;
- prin informare, educare și comunicare;
- prin coordonarea activităților de sănătate publică la nivel de teritoriu administrativ și comunitate;
- prin asigurarea suportului de laborator în investigarea factorilor biologici, chimici, fizici și radiologici cu impact asupra sănătății publice.

Ce este Regulamentul Sanitar Internațional?

Regulamentul Sanitar Internațional (2005) reprezintă un instrument juridic internațional care este obligatoriu pentru 194 țări din lume (inclusiv Republica Moldova), toate statele membre OMS. Scopul lui este de a ajuta comunitatea internațională în vederea prevenirii situațiilor critice care ar putea amenința sănătatea oamenilor.

UNDE TE POȚI ADRESA DACĂ A FOST ÎNCĂLCAT DREPTUL TĂU LA MĂSURI PREVENTIVE

PASUL 1

Dacă a fost încălcat dreptul tău la măsuri preventive:
 Scrie o plângere pe numele șefului instituției medico-sanitare sau la Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

PASUL 2

Dacă nu au fost luate măsuri sau nu ești mulțumit de rezultatul examinării cererii tale:
 Depune o plângere la Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale la adresa mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, nr. 1.

PASUL 3

Dacă nu au fost luate măsuri după adresarea ta la Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ai două variante pentru a acționa:

- ✓ Adresează o plângere la Oficiul Avocatului Poporului: Adresa: MD -2012, mun. Chișinău, str. Sfatul Țării, nr. 16.
- ✓ Adresează o cerere de chemare în judecată.

Adresarea la OAP nu exclude dreptul tău de a te adresa în judecată, în schimb dacă te adresezi în judecată, nu vei mai putea să te adresezi la OAP, deoarece Avocatul Poporului nu examinează plângerile care se examinează în instanță.

INFOMEAZĂ-TE!

- Constituția Republicii Moldova (art. 37).
- Legea ocrotirii sănătății nr. 411 din 28.03.1995, (art. 2 (f); art. 18; art. 20, alin. (2)).
- Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice nr. 10 din 03.02.2009, (art. 27).
- Legea cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului nr. 263 din 27.10.2005, (art. 5).
- Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală (adoptat anual prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova)

Pentru alte informații:

- <http://library.usmf.md> – site-ul Centrului de informare și documentare a Organizației Mondiale a Sănătății

14 DREPTURI ALE PACIENTULUI

OFICIUL AVOCATULUI POPORULUI

AVOCATUL
POPORULUI
OMBUDSMAN

DREPTUL LA MĂSURI PREVENTIVE

PREVEDE

14 DREPTURI ALE PACIENTULUI

1. DREPTUL LA CONȘIȚĂMÂNT INFORMAT
2. DREPTUL DE A FI INFORMAT CORECT
3. DREPTUL LA MĂSURI PREVENTIVE
4. DREPTUL LA ACCESIBILITATE
5. DREPTUL LA ALEGERE LIBERĂ
6. DREPTUL LA RESPECTUL INTIMITĂȚII ȘI LA CONFIDENȚIALITATE
7. DREPTUL LA RESPECT PENTRU TIMPUL PACIENTULUI
8. DREPTUL LA RESPECTAREA STANDARDELOR DE CALITATE
9. DREPTUL LA SIGURANȚĂ
10. DREPTUL LA INOVAȚIE
11. DREPTUL LA EVITAREA SUFERINȚELOR ȘI DURERII CARE NU SUNT JUSTIFICATE
12. DREPTUL LA TRATAMENT PERSONALIZAT
13. DREPTUL DE A-ȘI MANIFESTA NEMULȚUMIREA
14. DREPTUL DE A FI COMPENSAT

Fiecare pacient are dreptul la servicii adecvate pentru a preveni apariția îmbolnăvirilor.

Unul din principiile fundamentale ale sistemului ocrotirii sănătății este cel de orientare profilactică a asigurării sănătății populației în toate sferile de activitate vitală. Măsurile profilactice antiepidemice sunt garantate de stat din minimul asigurării medicale gratuite

Populația are dreptul de a poseda cunoștințele necesare pentru asigurarea sănătății sale și prevenirea îmbolnăvirilor.

Orice persoană are dreptul la un mediu de viață favorabil, care se asigură prin realizarea unui complex de măsuri de prevenire a acțiunii factorilor nefavorabili ai mediului înconjurător asupra omului, prin îndeplinirea de către toate persoanele fizice și juridice a cerințelor legislației sanitare, prin respectarea actelor normative privind securitatea și siguranța produselor și serviciilor.

Ce servicii și activități profilactice pot fi acordate beneficiarului de asistența medicală primară acordată, adică de către medicul de familie, în comun cu echipa sa?

Asistența medicală primară acordată de medicul de familie, în comun cu echipa sa, include următoarele **servicii și activități profilactice**:

- ◆ promovarea modului sănătos de viață;
- ◆ educația pentru sănătate în prevenirea și combaterea factorilor de risc;
- ◆ consilierea antidrog;
- ◆ instruirea părinților vizând regulile de bază în educația copilului;
- ◆ depistarea, monitorizarea și înlăturarea factorilor de risc;
- ◆ promovarea mișcării, alimentației raționale, măsurilor de igienă personală;
- ◆ promovarea consumului de apă din surse sigure, a sării iodate;
- ◆ combaterea fumatului, inclusiv consiliere/sfaturi pentru renunțarea la fumat; consumului excesiv de alcool, expunerii la soare, stresului;
- ◆ prevenirea traumatismului, infecțiilor sexual-transmisibile, infecției HIV etc.;
- ◆ supravegherea dezvoltării fizice și psihomotorii a copilului prin examene de bilanț;
- ◆ imunizarea populației;
- ◆ îngrijirea antenatală, supravegherea gravidelor și îngrijirea postnatală a lăuzelor;
- ◆ planificarea familiei;
- ◆ consultarea în probleme de planificare a familiei;
- ◆ prestarea serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor;

- ◆ promovarea donării voluntare și neremunerate de sânge;
- ◆ consilierea pre- și post-test în cadrul serviciilor de testate voluntară și confidențială la infecția HIV și hepatite virale B, C a solicitanților.

Asistența medicală primară include și câteva tipuri de controale medicale:

Controlul medical anual al persoanelor în **vârstă de peste 18 ani**, pentru prevenirea și depistarea precoce a bolilor cu consecințe majore în morbiditate și mortalitate, cu examene profilactice care cuprind:

- examinarea pielii, glandei tiroide, ganglionilor limfatici;
- examinarea glandei mamare (femei după 20 ani);
- măsurarea tensiunii arteriale;
- tonometria oculară (de la 40 ani);
- aprecierea acuității vederii;
- indicație pentru radiografia pulmonară standard (digitală sau convențională);
- indicație pentru aprecierea nivelului glicemiei (grupele de risc);
- indicație pentru testarea serologică RMP (reacția de microprecipitare) (cu colectarea probei de sânge din venă);
- testarea HIV;
- examinarea ginecologică profilactică, inclusiv prelevarea frotiului pentru examenul citologic;
- indicație pentru testare la frotiu urogenital la gonoree și trihomonade, inclusiv prelevarea frotiului;
- indicație pentru tușeul rectal (persoanele peste 40 ani).

Controale medicale periodice pentru afecțiunile aflate sub supravegherea medicului de familie cu prescrierea, la necesitate, în temeiul criteriilor (indicațiilor) obiective, a investigațiilor paraclinice și de diagnosticare, inclusiv cu utilizarea testelor expres de laborator, precum și a serviciilor de fizioterapie și reabilitare medicală cu metode fizice.

Controlul medical profilactic cu efectuarea investigațiilor paraclinice necesare, inclusiv a examenului ginecologic profilactic cu prelevarea materialului citologic, în cazul examenelor medicale profilactice pentru instituțiile medico-sanitare publice, de învățământ și întremare.

Cine poate solicita și obține informații în domeniul asigurării sănătății și de prevenire a îmbolnăvirilor? Ce fel de informații pot fi obținute?

Orice persoană are dreptul să obțină informații complete și veridice cu privire la: